

Vsega premalo in preveč virusa

Zadnji letošnji prispevek je nastal dan pred prihodom prvega od dobrih treh mož, Miklavža. Ta je tudi tokrat obiskal pridne, manj pridne in tudi poredne otroke; menda je bilo letos teh več med odraslimi. Potrebni pa smo ga bili prav vsi, morebiti odrasli celo bolj kot otroci! Ko se bomo znebili nadležnega virusa (tak nepovabljeni gost ne odide sam ...), naj bi se tudi vremena Kranjcem vendarle zjasnila, pa čeprav se vremena in ljudstva ne da zamenjati.

Jasnega vremena smo imeli novembra v izobilju, a z manjšo, za naše počutje neprijetno lepoto napako: med površjem in ozračjem je bila vedno plast oblakov. Kadar je ta pri tleh, govorimo o megli, malo višje pa o nizki oblačnosti – v obeh primerih smo prikrajšani za sončne žarke in svetlobo. Glede na prve ocene vremenslovcev je bil letošnji november po nižinah enako topel, kakor je povprečje za referenčno obdobje 1981–2010, in najhladnejši po letu 2011. Nadpovprečno toplo je bilo v gorah, ponekod je odklon povprečne mesečne temperature zraka celo presegal štiri stopinje Celzija in dosegel nov novembrski rekord. Pri nas je bila več kot polovica dni (Ljubljana 15, Brnik 18!) »ozaljšana« z meglo, nekaj je bilo takih, ko je ta vztrajala večji del dneva. Kadar smo zgodaj popoldne le ugledali sonce, od njega ni bilo zelenega temperaturnega učinka, saj je v prizemni plasti ostal hladen zrak.

Številni Trzinci so zato odšli »v partizane« – skozi gozd soncu naproti. Nekateri celo tako daleč, da so pri tem spregledali, da so sončni predeli že v sosednji občini. Če vas v enem od najbolj meglenih mesecev v letu omejijo na vsega dobrih osem in pol kvadratnih kilometrov, pri čemer vam sončni sosedi (telefonsko) kažejo osle, je stiska res huda. Prehladna je bila zlasti zadnja dekada meseca, sicer pa deset hladnih dni (preglednica) ni mačji kašelj. Ledene dneve še ni bilo, smo pa zabeležili štiri dni s povprečno dnevno temperaturo zraka enako ali pod lediščem. Prejeli smo le

Novembrsko sonce na Ongru – tudi ko po meglenem dopoldnevu končno posije, je treba zakuriti.

dobro tretjino pričakovanih padavin (na letni ravni smo že presegle tisočico ...), pa nič zato, je bila že oktobrsko mera polna. Sprva je kazalo, da bo po mnogih letih Miklavž bel, pa je deževje ravno na dan njegovega prihoda »polizalo« skoraj ves sneg, ki smo ga bili deležni na začetku meseca. Čeprav smo decembra, je sneg v tem času zadnjih deset let v osrednjem delu Ljubljanske kotline dokaj redek pojav. Glede na podatke ARSA je bila »predmiklavževa« pošiljka snega – v Trzinu smo ga namerili okrog 15 cm – tretja največja v zadnjih desetih letih. Rekordno pošiljko snežne odeje smo izmerili 8. decembra 2012 (27 cm), centimeter manj pa konec decembra 2014. Leta 2011 ga je zapadlo zgolj za vzorec, medtem ko so bili decembri 2013, 2015, 2016 in 2018 zeleni. Nič ne bomo tvegali, če napovemo, da bo tudi letošnja zima po vsej verjetnosti dokaj topla. To pa ne pomeni, da ne bomo imeli vmesnih snežnih epizod.

Na koncu prispevka in leta bi vas radi spomnili še na eno obletnico. Konec novembra je minilo pet let, odkar so v okviru CZ Trzin in ob pomoči Občine in OŠ Trzin priključili v omrežje merilne naprave vremenske postaje (<http://trzin.zevs.si/>), ki stoji na vrtu trzinske osnov-

ne šole, ki je bližje Pšati. Bolj ali manj ni več Trzinca/Trzinčana (velja tudi ženska oblika ...), ki ne spremlja podatkov te postaje – aktualnih in arhivskih (glej podmeni Statistika). Le kdo bi si mislil, da se dogaja zanimivo, včasih tudi manj prijetno vreme celo nad tem delom Ljubljanske kotline, ki je padavinsko v senci njenih sicer precej bolj namočenih drugih delov! Kaj več o zanimivostih prve petletke te vremenske postaje, brez katere bi bila tudi Skirca precej manj podkrepjena s podatki o vremenu, pa v enem od prihodnjih Odseviv.

V 2021. letu pa vam želimo čim več pravega vremena, ki ni vedno in za vsakogar lepo, pa da boste raje kot s koronavirusom na površju imeli opravka s korono v zraku, tisto daleč nad nami. Nad kromosfero (tanek pas Sončeve atmosfere nad fotosfero, širok okoli 10.000 km) je namreč največji sloj Sončne atmosfere, ki se imenuje korona. Najlepše ga vidimo med popolnim sončevim mrkom. Tega še vse do leta 2081 ne bo, bo pa zato zagotovo več drugega kot letos, ko nas je za marsikaj in marsikoga prikrajšal nadležni virusni nebodigatreba.

Besedilo in foto: Miha Pavšek

VREMENSKA POSTAJA OŠ TRZIN (november 2020)			
Kazalec	Podatek	Datum/Niz	Ura/Obdobje
Povprečna temperatura zraka (°C)	4,9	1.–30. 11.	mesec
Najvišja temperatura zraka (°C)	19,7	3. 11.	13.46
Najnižja temperatura zraka (°C)	–4,6	22. 11.	7.08
Največja dnevna T amplituda (razlika maks./min. T, v °C)	12,7 (19,7/7,0)	3. 11.	0.00–24.00
Število dni s padavinami $\geq 0,2 / \geq 2 / \geq 20$ mm)	17 / 1 / 1	1.–30. 11.	mesec
Št. hladnih / ledenih dni (minimalna / maksimalna dnevna T zraka ≤ 0 °C)	10 / 0	1.–30. 11.	mesec
Največja dnevna količina padavin (mm)	25	16. 11.	0.00–24.00
Mesečna količina padavin (mm/h)	31	1.–30. 11.	mesec
Količina padavin v letu 2020 (mm/h)	1060	1. 1.–30. 11.	enajstmesečje
Najvišja hitrost vetra (km/h) / smer	26 / JV	2. 11.	16,55

Izbrani podatki za november 2020, vir: Vremenska postaja OŠ Trzin